

Sak 2: Fylkestingsgruppas beretning 2023

2023 har vært preget av fylkesoppløsning, fylkestingsvalg og oppstarten av nye Akershus fylke. Mye av tiden til fylkestingsgruppa har vært brukt på å planlegge og gjennomføre valgkamp, holde god kontakt med lokallagene, budsjettarbeid, og viktige politiske saker i både Viken og Akershus.

Organisasjon

Dialog med lokallagene

Det har vært viktig for fylkestingsgruppa å fortsette arbeidet med god dialog mellom lokallagene og fylkestingsgruppa i 2023.

Topp tre på fylkestingslista besøkte de fleste årsmøter i lokallagene i 2023. Dette var en viktig prioritering for å være tilgjengelig for lokallagene og for at lokallagene skal kunne ta opp viktige lokale saker med fylkestingsgruppa. Det er også viktig for å informere om saker og prosesser i fylkestinget. Fylkestingsgruppa har i løpet av året vært på besøk hos alle lokallag som stilte liste.

Det ble også gjennomført 4 dialogmøter mellom fylkestingsgruppa og lokallagene før sommeren. Her var både lokallagsledere og valgkampansvarlige i lokallagene invitert til å delta og møtene handlet i stor grad om valgkamp. Her fikk lokallagene mulighet til å stille spørsmål og felles prosjekter ble koordinert.

Høsten 2023 ble det satt i gang et prosjekt med spørretime på representantskapene i Akershus der delegatene har mulighet til å stille spørsmål til fylkestingsgruppa. På første møte i november ble det stilt mange gode spørsmål fra lokallagene som ble fulgt opp videre av fylkestingsgruppa, bl.a. gjennom spørsmål til relevante fylkesråder.

Det har i tillegg vært god dialog på telefon og e-post mellom lokallag og fylkestingsgruppa der det har kommet innspill til saker, spørsmål og medieutspill som har blitt gjennomført. Sakene har i stor grad handlet om utrygge veier, kollektivtrafikk og skole.

Fylkestingsgruppa setter stor pris på alle tilbakemeldinger, innspill og saker som lokallagene løfter og håper dette arbeidet fortsetter i 2024.

Aksjoner

I løpet av 2023 har fylkestingsgruppa arrangert en rekke aksjoner om kollektivtransport og tannhelse. Vår opplevelse er at dette har vært godt mottatt i organisasjonen, og noe vi vil gjøre mer av i 2024. Aksjonene vi har arrangert er:

Aksjon mot forsinkede tog.

37 På starten av 2023 opplevde vi massive forsinkelser på togene i fylket. I årets første måneder
38 var 1 av 3 tog forsinket. Dette påvirket manges hverdag, skapte uforutsigbarhet og var en sak
39 som engasjerte mange pendlere. Fylkestingsruppa arrangerte derfor en aksjon med
40 løpesedler om å rydde opp i togkaoset med tiltak som burde gjennomføres. En rekke lag ble
41 med på denne aksjonen. Dette er en sak vi har jobbet videre med, særlig opp mot
42 stortingsgruppa og som innspill til nasjonalt transportplan fra Viken.

43 I forlengelse av dette arrangerte vi også en løpende aksjon i valgkampen der alle pendlere
44 som ønsket det fikk utdelt løpesedler om kollektivtrafikken som kunne deles ut når togene var
45 forsinket. Rundt ti aktivister var med på denne aksjonen gjennom valgkampen.

46 Vi arrangerte også en aksjon i samarbeid med Oslo SV i april da Reis ble lansert. Her var det
47 mange lokallag ute dagen Reis ble lansert og også senere samme uke for å informere folk
48 om det nye tilbudet og hvilket viktig gjennomslag dette var.

49 Det ble også forsøkt en aksjon for billigere tannhelse. Noen lag var med på denne, men fordi
50 EØS-avtalen kom i veien for Stortingsvedtaket om 75% billigere tannhelse for alle under 24
51 år, ble denne aksjonen ikke gjennomført på måten vi hadde sett for oss.

52 Gi oss gjerne innspill på hvordan aksjoner kan bli enda bedre!

53 **Fylkestyremøter**

54 Fylkestingsgruppa har vært opptatt av å ha et godt samarbeid med fylkestyret og derfor møtt
55 på nesten samtlige fylkestyremøter i perioden og ellers hatt god dialog mellom møtene.

56 **Samarbeid med bevegelser**

57 Vi har gjennom året hatt et godt samarbeid med andre organisasjoner.

58 Før sommeren fikk vi på plass en samarbeidsavtale med Fagforbundet i Viken. Dette er en
59 formalisering av det gode samarbeidet mellom Fagforbundet og SVs fylkestingsgruppe i den
60 siste fire års perioden. Dette har vært viktig for fylkestingsgruppa for dette er en av de største
61 fagforeningene i fylkeskommunen. Vi har et godt samarbeid og jevne møter med dem om
62 saker som er relevante for oss begge, særlig med tanke på hele og faste stillinger og
63 arbeidsplasser i offentlig regi.

64 En annen organisasjon vi har jobbet tett med er Utdanningsforbundet. Vi har jevnlig møter
65 med dem både som Viken og Akershus. Dette har vært særlig viktig i saker som
66 inntaksordning til videregående skole, lærerlønninger og skolemat.

67 Vi har også god dialog med Handel og Kontor og Fellesforbundet, og særlig i forbindelse med
68 relevante saker for dem og valgkampen. I dialogen med Fellesforbundet har anstendig
69 arbeidsliv og Viken-modellen vært temaer som vi har diskutert og fått gode innspill om. I år
70 gikk HK ut i streik, fylkestingsgruppa ga sin støtte og besøkte de streikende i fylket.

71 Høsten 2023 deltok fylkestingsgruppa gjennom gruppeleder på LO sin årlige lærlingpatrolje i
72 Akershus. Da var vi ute og pratet med lærlingene i fylket vårt og arbeidsforhold, rettigheter og
73 viktigheten av fagorganisering. Dette var veldig nyttig, og en viktig del av samarbeidet med
74 fagbevegelsen. Fylkestingsgruppa, gjennom gruppeleder, deltok også på LO sin
75 regionkonferanse i Akershus der vi ble invitert til både debatt og til å holde hilsningstale.

76 **SV-skolen**

77 Også i år har det vært arrangert Akershus SV-skolen. Den nye runden har 17 påmeldte
78 deltakere og begynte i november 2023 og avsluttes i februar 2024 etter totalt 5 samlinger.
79 Akershus SV-skolen er en kursrekke for medlemmer som ønsker å bli bidra i partiet. Her blir
80 deltakerne mer kjent med SVs ideologi, organisasjon og politikk. I tillegg tilegner de seg en
81 rekke verktøy for å bidra i partiet. Kurset ble videreført etter vedtak i arbeidsplanen og er
82 delegert av fylkesstyret til gruppeleder for fylkestinget.

83 **Valgkamp**

84 Våre hovedsaker i valgkampen var skole og kollektiv. Inn under disse temaene valgte vi å
85 fokusere på inntaksordning til videregående skole og gratis skolemat, og billigere og bedre
86 kollektivtrafikk. Vi lykkes godt med å markere oss på disse sakene i media. SVs
87 førstekandidat Balder Alvær Olafsen var nevnt like mye i media som Arbeiderpartiets og
88 Høyres førstekandidater, og langt mer enn resten av partiene, som vi er godt fornøyd med. Vi
89 klarte i stor grad å gjøre oss til hovedfiende til Høyre i media. Et resultat av dette var at vi ble
90 invitert til duell med Høyre og spurt om kommentar når de var i media.

91 Målet for fylkestingsvalget var en økt oppslutning og flere representanter enn sist vi var
92 Akershus. Sist vi var Akershus hadde vi en representant. På valgnatta ble det klart at vi hadde
93 sikret god fremgang og ble totalt 3 representanter i fylkestinget i nye Akershus.

94 Mye av det organisatoriske arbeidet i 2023 har handlet om gjennomføringen av
95 fylkestingsvalgkampen. Dette arbeidet startet våren 2023. Valgkampgruppa besto av Balder
96 Alvær Olafsen, Ruth Solveig Birkeland, Tuva Todnem Lund, Rose Tegien-Fagerheim (ansatt)
97 og Mie Solum Tidemann (ansatt).

98 Valgkampgruppa mente at kilden til en god fylkestingsvalgkamp, var en god lokalvalgkamp i
99 alle våre lag. Derfor handlet mye av arbeidet om å bistå lokallagene i å få til en god
100 valgkamp. Et resultat av dette var for eksempel 1.kandidatskolering som ble arrangert i på
101 vårhalvåret. Her fikk alle lokale 1.kandidater muligheten til å delta på tre runder med skolering
102 om ulike temaer. Man var blant annet innom mediearbeid, debattskolering og politisk
103 skolering. 1.kandidatskoleringen hadde godt oppmøte med rundt 10 deltakere pr. skolering og
104 med veldig gode tilbakemeldinger fra deltakerne.

105 I den intensive valgkampen koordinerte valgkampgruppa besøk til lokallagene. De fleste
106 lokallag fikk besøk av toppkandidatene i løpet av året. Valgkampgruppa arrangerte i
107 samarbeid med lokallagene 4 gatefester og 2 folkemøter i løpet av valgkampen.

108 **Politikk**

109 Politisk har fylkestinget vært preget av oppløsningen av Viken våren 2023 og oppstart av
110 Akershus høsten 2023. Våren 2023 jobbet vi godt med fylkesrådet Viken for å få
111 gjennomslag for vår politikk. Dette ga oss mulighet til gjennomslag på viktige politikkområder
112 som rettferdighet og miljø. Høsten 2023 ble dette mulighetsrommet mindre med blått
113 fylkesråd i Akershus. Vi har likevel jobbet med å sette våre hovedsaker på dagsordenen og
114 særlig markert oss på kollektivtrafikk og skole.

115 I løpet av 2023 har Viken fylkesting gjort vedtak i 203 saker. I Akershus har det blitt gjort
116 vedtak i 56 saker hvorav en av disse var et representantforslag fra SV. Her er en
117 oppsummering av noen av vedtakene vi har gjort:

118

119 **Satsning på billigere kollektivtrafikk**

120 Kollektivtransport skal ikke koste skjorta. Derfor må prisene ned. I april 2023 innførte vi Reis,
121 en ordning for billigere, fleksible billetter hos Ruter. Dette kom på plass etter tydelig krav fra
122 SV, sammen med Mdg og Rødt, til fylkesrådet i Viken, som da besto av Ap og Sp. Ordningen
123 ble innført i hele Ruters område og er et tilbud for å tilpasse oss folks nye reisemønstre etter
124 pandemien der mange ofte har hjemmekontor noen dager i uken og derfor ikke kjøper
125 månedskort. Foreløpige rapporter fra Ruter har vist at Reis har fungert. Det er solgt 1.5
126 millioner flere enkeltbilletter med ordningen og folk rapporterer at de oftere reiser kollektivt og
127 lar bilen stå oftere. Allikevel blir ordningen fjernet av det nye fylkesrådet bestående av Høyre,
128 Frp, Venstre og KrF i april. SV har satt av penger i vårt alternative budsjett for 2024 for å
129 bevare ordningen gjennom hele året.

130 Fra 01. august senket vi prisen på månedskort for alle under 20 år med 130 kroner i alle
131 soner for å gjøre det billigere for barn og unge å reise kollektivt. Vi innførte også grupperabatt
132 hos Ruter slik at man kunne ta med seg barna gratis på kollektivtrafikken om sommeren.
133 Begge disse tiltakene kom gjennom enighet mellom SV, Rødt og MDG og fylkesrådet i Viken.

134 Det har vært viktig for SV i denne perioden å få ned prisen på kollektivtransporten, både med
135 tanke på dyrtiden og klimakrisa. Vi foreslo derfor også å senke prisen på månedskortet for
136 alle med 20% fra september 2024 samt å innføre studentrabatt på enkeltbilletter i vårt
137 alternative budsjett for Akershus. Forslag fikk ikke flertall.

138

139 **Satsning på gratis skolemat**

140 I revidert budsjett for Viken i sommer fikk vi på plass gratis skolemat på alle videregående
141 skoler i Viken fra skolestart 2023. Dette har vært en viktig sak for oss i SV, og det var en
142 viktig seier at vi sikret dette i de siste budsjettforhandlingene. I hvert klasserom sitter i
143 gjennomsnitt 6 elever som ikke har spist frokost. Da kan du være verdens beste lærer, men
144 det er vanskelig å gjøre en god jobb når elevene ikke har spist og er ukonsentrerte. Vi vet at
145 mange elever ikke spiser før de kommer på skolen, og vi vet at tallet er høyest blant
146 lavinntektsfamilier.

147 Dette er en ordning som har vært svært vellykket. Vi har fått gode tilbakemeldinger fra både
148 elever, lærere og skoleledelse på at gratis skolemat gir bedre skolemiljø og bedre læring når
149 vi har vært ute på de videregående skolene våre. Faktisk er ordningen så vellykket at også
150 Utdanningsforbundet har gått inn for å videreføre skolemat.

151 Dessverre kutter fylkesrådet i Akershus gratis skolemat fra skolestart 2024.

152 **Politikerlønninger**

153 Helt siden vi ble Viken har det vært viktig for SV å senke lønnsnivået. Vi visste at når vi nå ble
154 nye fylker, måtte man bruke anledningen til å forsøke å få på plass et lavere nivå. Etter
155 måneder med arbeid og en rekke forhandlingsmøter gikk Ap, Sp, MDG og Rødt inn for et
156 forslag til enighet fra SV som ville senke lønningene i Akershus med 14 millioner. Denne
157 enigheten sto seg da flertallet endret seg i nye Akershus, men noen små justeringer. Alt i alt
158 har vi klart å få til et stort skritt i riktig retning for å få ned politikerlønningene.

159 **Inntaksordning på videregående skole**

160 Når vi ble Viken sørget SV for at vi fikk nærskolegaranti for alle elever i fylket. Dette har vist
161 seg å fungere godt. Det er flere elever som kommer inn på førsteønsket sitt nå enn før og det
162 er færre klager på opptaket. Likevel varslet Høyresiden allerede før valget at de kom til å
163 igjenninføre karakterbasert opptak.

164 Fylkestingsgruppa sto på programformuleringen: Beholde dagens nærskolegaranti, mens vi
165 satt i gang et utredningsarbeid for en ny og enda bedre inntaksordning tilpasset Akershus.
166 Men Høyresiden ønsket ikke mer fakta på bordet eller brede flertall og stemte ned
167 representantforslag til SV.

168 **Gratis bind og tamponger**

169 Gratis bind og tamponger ble innført på alle videregående skoler i Viken. SV fikk gjennomslag
170 i revidert budsjett i juni for at forsøksordningen med gratis bind og tamponger skulle innføres
171 på alle videregående skoler i fylket. Det har gitt elevene mer trygghet og bidratt til mindre tabu
172 rundt mensen.

173 Dessverre valgte det nye fylkesrådet i Akershus å fjerne finansieringen til ordningen i sitt
174 budsjett for 2024, så dermed forsvinner gratis bind og tamponger fra alle de videregående
175 skolene i Akershus.

176 **Aksjeeierskap**

177 Etter høstens aksjeavsløringer har det vært viktig for oss å få på plass tydeligere regler for
178 aksjeeierskap i fylkestinget. SV foreslo derfor i høst forbud for fylkesrådet å eie aksjer i
179 selskaper hvor fylkeskommunen har økonomiske eller politiske interesser. Dette ble sendt
180 videre til fylkesrådet for utredning og vi følger opp saken videre i 2024.

181

182 **Tall og fakta**

183 I 2023 har SVs fylkestingsrepresentanter totalt vært nevnt i media ved 424 anledninger.

184 **Akershus**

185 Fylkestingsgruppa i Akershus har avholdt 5 gruppemøter, 1 ekstraordinært gruppemøte og en
186 strategisamling.

187 I fylkestingsgruppa i Akershus har følgende møtt: Balder Alvær Olafsen, Ruth Solveig
188 Birkeland, Tuva Todnem Lund, Anne Sofie Johnsrud, Adrian Pracon, Stine Høvik, Haitham
189 El-Noush, Kevin McGuinness, Charlotte Midjo og Malene Sathasivam.

- 190 I Akershus er faste fylkestingsrepresentanter: Balder Alvær Olafsen, Ruth Solveig Birkeland
191 og Tuva Todnem Lund.
- 192 I Akershus er Balder Alvær Olafsen gruppeleder på heltid.
- 193 I Akershus har vi representanter i utdanning (Balder Alvær Olafsen, nestleder i komiteen),
194 samferdsel (Tuva Todnem Lund) og kontrollkomiteen (Ruth Solveig Birkeland, leder av
195 komiteen).
- 196 Balder Alvær Olafsen møtte på fylkesstyremøter på vegne av fylkestingsgruppa for både
197 Viken og Akershus i 2023.
- 198 **Viken**
- 199 I løpet av 2023 har fylkestingsgruppa i Viken avholdt 7 gruppemøter, og 1 ekstraordinært
200 gruppemøte.
- 201 Følgende har møtt på gruppemøter i fylkestingsgruppa i i Viken i 2023: Camilla Sørensen
202 Eidsvold, Balder Alvær Olafsen, Sadi Emeci, Ruth Solveig Birkeland, Terje Turøy, Audun
203 Hammer Hovda og Haitham El-Noush.
- 204 Faste fylkestingsrepresentanter i Viken var: Camilla Sørensen Eidsvold, Balder Alvær
205 Olafsen, Sadi Emeci, Ruth Solveig Birkeland.
- 206 SVer på heltid for Viken var: Camilla Sørensen Eidsvold (varaordfører), Balder Alvær Olafsen
207 (gruppeleder)
- 208 I Viken hadde SV representanter i Plankomiteen (Ruth Birkeland), Utdanningskomiteen (Sadi
209 Emeci), Finans og klima (Balder Alvær Olafsen).
- 210 SV sitter i flere råd, blant annet Rådet for mennesker med funksjonsnedsettelse, regionråd og
211 styret for Fagskolen i Viken, vannregioner, Hallingskarvet nasjonalpark. Hardangervidda
212 (vara) og Blaafarveværket. I tillegg til at varaordfører har representert Viken en rekke ganger i
213 både inn- og utland i 2023.